

ЗАКОН ЗА СПЕЦИАЛНИТЕ РАЗУЗНАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА

Отразена деноминацията от 5.07.1999 г.

Обн. ДВ. бр.95 от 21 Октомври 1997г., доп. ДВ. бр.70 от 6 Август 1999г., изм. ДВ. бр.49 от 16 Юни 2000г., изм. ДВ. бр.17 от 21 Февруари 2003г., изм. ДВ. бр.86 от 28 Октомври 2005г., изм. ДВ. бр.45 от 2 Юни 2006г., изм. ДВ. бр.82 от 10 Октомври 2006г., изм. ДВ. бр.109 от 20 Декември 2007г., изм. ДВ. бр.43 от 29 Април 2008г., изм. ДВ. бр.109 от 23 Декември 2008г., изм. ДВ. бр.88 от 6 Ноември 2009г., изм. ДВ. бр.93 от 24 Ноември 2009г., изм. ДВ. бр.103 от 29 Декември 2009г., изм. ДВ. бр.32 от 27 Април 2010г., изм. ДВ. бр.88 от 9 Ноември 2010г., изм. ДВ. бр.1 от 4 Януари 2011г., изм. ДВ. бр.13 от 11 Февруари 2011г.

Глава първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) С този закон се уреждат условията, редът за използване и прилагане и контролът върху използването на специалните разузнавателни средства и получените чрез тях резултати.

(2) При използването на специалните разузнавателни средства временно се ограничават неприкосновеността на личността и жилището и тайната на кореспонденцията и на другите съобщения.

Чл. 2. (1) Специални разузнавателни средства по смисъла на този закон са техническите средства и оперативните способности за тяхното прилагане, които се използват за изготвяне на веществени доказателствени средства - кинозаписи, видеозаписи, звукозаписи, фотоснимки и белязани предмети.

(2) Технически средства са електронни и механични съоръжения, както и вещества, които служат за документиране на дейността на контролирани лица и обекти.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 86 от 2005 г., в сила от 29.04.2006 г.) Оперативни способности са наблюдението, подслушването, проследяването, проникването, белязването и проверката на кореспонденцията и компютризираната информация, контролираната доставка, доверителната сделка и разследването чрез служител под прикритие, които се прилагат при използването на техническите средства по ал. 2.

Чл. 3. (1) Специалните разузнавателни средства се използват в случаите, когато това се налага за предотвратяване и разкриване на тежки престъпления по реда на Наказателно-процесуалния кодекс, когато необходимите данни не могат да бъдат събрани по друг начин.

(2) В случаите по ал. 1 специалните разузнавателни средства се използват за изготвяне на веществени доказателствени средства при условията и по реда, предвидени в закона.

Чл. 4. По реда на този закон специалните разузнавателни средства могат да се използват и по отношение на дейности, свързани със защитата на националната сигурност.

Чл. 5. При наблюдението - зрително и чрез технически средства, се разкриват и документират различни страни от дейността и поведението на лица и обекти при тяхното движение, пребиваване на различни места или при изменения в конкретната обстановка.

Чл. 6. При подслушването - чрез използване на технически средства, слухово или по друг начин се усвоява устна, телефонна или електронна комуникация на контролирани лица.

Чл. 7. При проследяването - зрително и чрез използване на технически средства, се установява, разкрива и документира движението на контролирани лица.

Чл. 8. При проникването чрез използване на технически средства се установяват фактически данни, намиращи се в помещения, и вещи, ползвани от контролирани лица.

Чл. 9. При белязването чрез използване на технически средства и вещества се поставят белези на предмети и вещи за установяване на тяхното движение, придобиване или мястото на съхранението им.

Чл. 10. При проверката на кореспонденцията чрез използване на химически вещества и технически средства се установяват съдържанието и адресатите на кореспонденцията на контролирани лица и обекти.

Чл. 10а. (Нов - ДВ, бр. 86 от 2005 г., в сила от 29.04.2006 г.) Контролираната доставка се прилага от разузнавателния орган и се използва от разследващия орган в кръга на компетентността му при непрекъснат контрол на територията на Република България или друга държава в рамките на международното сътрудничество и се изразява във внасяне, изнасяне, пренасяне или транзитно превозване през територията на Република България от контролираното лице на вещь - предмет на престъпление, за да се разкрият участниците в трансгранично престъпление.

Чл. 10б. (Нов - ДВ, бр. 86 от 2005 г., в сила от 29.04.2006 г.) Доверителната сделка се използва от служителя под прикритие и се изразява в сключването на привидна продажба или друг вид сделка с вещь с цел да се спечели доверието на другата страна, която участва в сделката.

Чл. 10в. (Нов - ДВ, бр. 86 от 2005 г., в сила от 29.04.2006 г., доп. - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г., изм. - ДВ, бр. 93 от 2009 г.) Служителят под прикритие е служител от компетентните служби по Закона за Министерството на вътрешните работи, Закона за отбраната и въоръжените сили или от Националната разузнавателна служба, оправомощен да установи или поддържа контакти с контролирано лице, за да получи или разкрие информация за извършването на тежко умишлено престъпление и за организацията на престъпната дейност.

Чл. 11. При прилагането на оперативните способности се извършва документиране чрез фотографиране, видеозаписване, звукозаписване и филмиране върху материални носители.

Глава втора.

РЕД ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ НА СПЕЦИАЛНИТЕ РАЗУЗНАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА

Чл. 12. (1) Специалните разузнавателни средства се използват по отношение на:

1. лица, за които са получени данни и има основание да се предполага, че подготвят, извършват или са извършили тежки престъпления;

2. лица, за чиито действия са получени данни и има основание да се предполага, че се използват от лица по т. 1, без да им е известен престъпният характер на извършваната дейност;

3. лица и обекти, свързани с националната сигурност;

4. (нова - ДВ, бр. 109 от 2008 г.) обекти за установяване самоличността на лицата по т. 1 или 2.

(2) Специалните разузнавателни средства могат да се използват и за опазване на

живота или имуществото на лица, които са дали писмено съгласие за това.

Чл. 13. (1) Право да искат използване на специални разузнавателни средства и да използват събраните чрез тях данни и веществени доказателствени средства съобразно тяхната компетентност имат:

1. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 109 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 93 от 2009 г.) Главна дирекция "Борба с организираната престъпност", Главна дирекция "Криминална полиция", Главна дирекция "Охранителна полиция", Главна дирекция "Гранична полиция", дирекция "Вътрешна сигурност", областните дирекции на Министерството на вътрешните работи, специализираните дирекции (с изключение на дирекция "Технически операции"), териториалните дирекции и самостоятелните териториални отдели на Държавна агенция "Национална сигурност";

2. (изм. - ДВ, бр. 49 от 2000 г., изм. - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.) службите "Военна информация" и "Военна полиция" към министъра на отбраната.

3. Националната разузнавателна служба;

4. (отм. - ДВ, бр. 109 от 2008 г.)

5. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г., отм. - ДВ, бр. 109 от 2008 г.)

(2) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2008 г.) Наблюдаващият прокурор подава писмено мотивирано искане до съда за използване на специални разузнавателни средства по досъдебно производство.

(3) (Предишна ал. 2, доп. - ДВ, бр. 109 от 2008 г.) Други органи, освен посочените в ал. 1 и 2, не могат да искат и да използват специални разузнавателни средства.

Чл. 14. (1) (Доп. - ДВ, бр. 109 от 2008 г.) За използване на специални разузнавателни средства се изготвя мотивирано писмено искане от съответния ръководител на органите по чл. 13, ал. 1 или от наблюдаващия прокурор, съдържащо:

1. пълно и изчерпателно посочване на фактите и обстоятелствата, даващи основание да се предполага, че се подготвя, извършва или е извършено тежко престъпление, които налагат използването им;

2. пълно описание на извършените до момента действия и резултатите от предварителната проверка или разследването;

3. установъчни данни на лицата или обектите, спрямо които ще се използват;

4. срока на ползването;

5. оперативните способности, които следва да се приложат;

6. (изм. - ДВ, бр. 109 от 2008 г.) оправомощеното длъжностно лице, което да бъде уведомявано за получените резултати.

(2) В случаите по чл. 12, ал. 2 към искането се прилага и писменото съгласие на лицето, спрямо което ще се използват специалните разузнавателни средства.

Чл. 15. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 109 от 2008 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 13 от 2011 г., в сила от 12.08.2011 г.) Ръководителите на органите по чл. 13, ал. 1 или наблюдаващият прокурор предоставят искането до председателите на Софийския градски съд, окръжните съдилища и на специализирания наказателен съд или до оправомощен от тях заместник - председател, а за военнослужещите - до председателите на съответните окръжни военни съдилища или до оправомощен от тях заместник - председател, които дават писмено разрешение за използването на специалните разузнавателни средства или отказват използването им, като мотивират акта си.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 109 от 2008 г.) Органът по ал. 1 се произнася незабавно след получаване на искането, като актът и предоставеното искане се връчват на органа, който го е направил.

(3) (Нова - ДВ, бр. 70 от 1999 г., изм. - ДВ, бр. 109 от 2008 г.) По реда на ал. 1 и 2 разрешение за използване на специални разузнавателни средства дава председателят на

съответния апелативен съд или изрично оправомощен от него заместник-председател, когато се иска прилагане на специални разузнавателни средства спрямо съдия, административния ръководител или неговите заместници от съответния окръжен съд.

Чл. 16. (1) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г., предишен текст на чл. 16 - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г., изм. - ДВ, бр. 109 от 2008 г.) След получаване на писменото разрешение по чл. 15 министърът на вътрешните работи или писмено оправомощеният от него заместник-министър на вътрешните работи дава писмено разпореждане за прилагане на специалните разузнавателни средства от дирекциите по чл. 20, ал. 1, които ги осигуряват.

(2) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г., изм. - ДВ, бр. 93 от 2009 г.) Когато специалните разузнавателни средства се прилагат от специализирана дирекция "Технически операции" на Държавна агенция "Национална сигурност", след получаване на писменото разрешение по чл. 15 председателят на Държавна агенция "Национална сигурност" или писмено оправомощен от него заместник-председател дава писмено разпореждане за прилагане на специалните разузнавателни средства.

(3) (Нова - ДВ, бр. 93 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 103 от 2009 г.) Когато е направено искане за използване на оперативния способ по чл. 6 от дирекция "Вътрешна сигурност" на Министерството на вътрешните работи срещу служител на министерството, министърът на вътрешните работи може да предложи на председателя на Държавна агенция "Национална сигурност" да издаде писмено разпореждане за прилагане на специалното разузнавателно средство от специализираната дирекция "Технически операции" на агенцията след получаване на писменото разрешение по чл. 15.

Чл. 17. (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г., доп. - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г., изм. - ДВ, бр. 109 от 2008 г.) В неотложни случаи прилагането на специални разузнавателни средства може да започне веднага след получаване на писменото разрешение по чл. 15, за което незабавно се уведомява министърът на вътрешните работи или писмено оправомощеният от него заместник-министър на вътрешните работи, съответно председателят на Държавна агенция "Национална сигурност" или писмено оправомощеният от него заместник-председател.

Чл. 18. (1) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г., доп. - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г., изм. - ДВ, бр. 109 от 2008 г.) В случаите на непосредствена опасност от извършване на тежки умишлени престъпления или заплаха за националната сигурност специалните разузнавателни средства могат да се използват и без разрешение на органа по чл. 15 въз основа на разпореждане на министъра на вътрешните работи или на писмено оправомощения от него заместник-министър на вътрешните работи, съответно на председателя на Държавна агенция "Национална сигурност" или на писмено оправомощения от него заместник-председател.

(2) Използването се прекратява, ако в срок от 24 часа не бъде дадено разрешение от органа по чл. 15, който се произнася по съхраняването или унищожаването на събраната информация.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) В случаите по ал. 1 и 2 с разрешението на органа по чл. 15 се потвърждават извършените действия до момента.

Чл. 19. (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г., доп. - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 109 от 2008 г.) Министърът на вътрешните работи или писмено оправомощеният от него заместник-министър на вътрешните работи, съответно председателят на Държавна агенция "Национална сигурност" или писмено оправомощеният от него заместник-председател може преди изтичане на срока да прекрати прилагането на специални разузнавателни средства в случаите по чл. 22, ал. 3, за което писмено се уведомяват органите по чл. 13 и 15.

Глава трета.

ОСИГУРЯВАНЕ И ПРИЛАГАНЕ НА СПЕЦИАЛНИ РАЗУЗНАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА

Чл. 20. (1) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г., изм. - ДВ, бр. 109 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 93 от 2009 г.) Специалните разузнавателни средства, извън тези по ал. 2, се осигуряват и прилагат единствено от специализирана дирекция "Оперативни технически операции, специализираното звено за осигуряване и прилагане на разследване чрез служител под прикритие" на Министерството на вътрешните работи и от специализирана дирекция "Технически операции" на Държавна агенция "Национална сигурност.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 109 от 2008 г.) Националната разузнавателна служба и разузнавателните служби на Министерството на отбраната могат да притежават и прилагат специални разузнавателни средства в рамките на своята компетентност.

Чл. 21. (1) (Изм. - ДВ, бр. 109 от 2008 г.) Срокът за прилагане на специални разузнавателни средства е до два месеца.

(2) В случай на необходимост срокът по ал. 1 може да бъде продължен по реда на чл. 15, но за не повече от шест месеца общо.

(3) Срокът започва да тече от датата, определена с разрешението по чл. 15.

Чл. 22. (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 109 от 2008 г.) (1) Прилагането на специалните разузнавателни средства се прекратява служебно от структурите по чл. 20, ал. 1, когато е изтекъл срокът на разрешението по чл. 15.

(2) Прилагането на специалните разузнавателни средства се прекратява от структурите по чл. 20, ал. 1 по писмено искане на органите по чл. 13, ал. 1 или 2, когато:

1. е постигната предвидената цел;
2. прилагането не дава резултати.

(3) Прилагането на специалните разузнавателни средства от структурите по чл. 20, ал. 1 може да не започне или да бъде прекратено:

1. при опасност от разкриването на оперативните способности;
2. когато е невъзможно тяхното прилагане;
3. при възникване на опасност за живота или здравето на служителя под прикритие или на неговите възходящи, низходящи, братя, сестри, съпруг или лица, с които се намира в особено близки отношения, когато опасността произтича от възложените задачи.

(4) Структурата по чл. 20, ал. 1 уведомява писмено органите по чл. 13 и 15 незабавно след прекратяването на основание ал. 1 - 3 на прилагането на специалните разузнавателни средства. В случаите по ал. 3 уведомлението е мотивирано.

Чл. 23. (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 109 от 2008 г.) Органите по чл. 13, ал. 1 или 2 са длъжни да оказват съдействие и да подпомагат съответните структури, прилагащи специални разузнавателни средства, с актуални данни за самоличността на лицата и обектите, спрямо които се прилагат.

Чл. 24. Съдържанието на информацията, получена като резултат от прилагането на специалните разузнавателни средства, се записва върху материален носител.

Глава четвърта.

ИЗПОЛЗВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПРИЛАГАНЕТО НА СПЕЦИАЛНИ РАЗУЗНАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА

Чл. 25. (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 109 от 2008 г.) (1) Резултатите от прилагането на специални разузнавателни средства се отразяват на хартиен или друг носител

от съответния орган на структурата по чл. 20, ал. 1 непосредствено след получаването им.

(2) Съдържанието на информацията в носителя по ал. 1 трябва да съответства на информацията, съдържаща се в материалния носител по чл. 24.

(3) Незабавно след изготвянето носителят по ал. 1 се изпраща на органа, направил искането за използване на специалното разузнавателно средство.

(4) Заедно с носителя по ал. 1 незабавно се изпращат вещите, получени при контролирана доставка или доверителна сделка, а по искане на органите по чл. 13, ал. 1 или 2 - и изготвените снимки, записи, скици, планове.

(5) В срока на прилагането на специалните разузнавателни средства материалният носител по чл. 24 се съхранява в структурите по чл. 20, ал. 1.

Чл. 26. (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 109 от 2008 г.) В случаите по чл. 22, ал. 2, т. 1 органът по чл. 13, ал. 1 или 2 незабавно писмено уведомява структурата по чл. 20, ал. 1 за необходимостта от изготвянето на вещественно доказателствено средство и протокол, отразяващ неговото изготвяне, или за необходимостта от разпит на служителя под прикритие.

Чл. 27. (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 109 от 2008 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 88 от 2010 г., в сила от 09.11.2010 г.) Структурата по чл. 20, ал. 1 изготвя вещественно доказателствено средство и протокол, отразяващ неговото изготвяне, когато срокът на прилагане на специалното разузнавателно средство е изтекъл и преди изтичане на срока по чл. 31, ал. 3 е била уведомена писмено от органа по чл. 13, ал. 1 или 2 за необходимостта от изготвянето му.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 88 от 2010 г., в сила от 09.11.2010 г.) Уведомлението за изготвяне на вещественно доказателствено средство или за необходимостта от разпит на служителя под прикритие се предоставя на структурата по чл. 20, ал. 1 в срок до 10 дни след прекратяване на прилагането на специалното разузнавателно средство.

Чл. 28. (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г., доп. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 109 от 2008 г.) В случаите по чл. 22, ал. 2, т. 2 не се изготвя вещественно доказателствено средство и протокол, отразяващ неговото изготвяне, а събраната информация, независимо дали представлява класифицирана информация, се унищожава по реда на чл. 31.

Чл. 29. (1) (Изм. - ДВ, бр. 109 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 32 от 2010 г., в сила от 28.05.2010 г.) Веществените доказателствени средства, получени при използване на специални разузнавателни средства, се изготвят в два екземпляра от съответната структура по чл. 20, ал. 1, която ги прилага, и се отразяват в протокол по реда, предвиден в Наказателно-процесуалния кодекс. В срок до 24 часа от изготвянето им по един екземпляр от изготвените доказателствени средства и протокола се изпращат запечатани на съответния орган по чл. 13, ал. 1 или 2 и на органа по чл. 15. Когато това е необходимо за нуждите на наказателното производство, при използване на специални разузнавателни средства съответният орган по чл. 13, ал. 2 може да постанови веществените доказателствени средства да се изготвят в повече от два екземпляра. В тези случаи в срок до 24 часа от изготвянето на веществените доказателствени средства запечатан екземпляр се изпраща на органа по чл. 15, а останалите екземпляри се изпращат на органа по чл. 13, ал. 2.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 109 от 2008 г.) Протоколът за вещественни доказателствени средства се подписва от съответния ръководител на структурата по чл. 20, ал. 1.

(3) В протокола се отразяват:

1. (доп. - ДВ, бр. 32 от 2010 г., в сила от 28.05.2010 г.) искането на органа по чл. 13, ал. 1 или 2;

2. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г., доп. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 109 от 2008 г.) писменото съгласие на лицата по чл. 12, ал. 2;

3. (изм. - ДВ, бр. 109 от 2008 г.) разрешението за използване по чл. 15;

4. (изм. - ДВ, бр. 109 от 2008 г.) писменото разпореждане на органа по чл. 16.

(4) Протоколът съдържа:

1. времето и мястото на прилагането на специалните разузнавателни средства;

2. видовете използвани оперативни способности и технически средства;

3. получените данни за контролираните лица и обекти;

4. текстовото възпроизвеждане на съдържанието на вещественото доказателствено средство;

5. условията, при които са възприети резултатите от ползването.

(5) Неразделна част от протокола са веществените доказателствени средства, които се съхраняват по реда на чл. 31.

(6) Към протокола могат да се прилагат скици, планове, схеми и други графични изображения.

(7) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2008 г.) В едномесечен срок след прекратяване на прилагането на специалното разузнавателно средство органът по чл. 13, ал. 1 или 2 предава доклад на съдията, разрешил използването. Докладът съдържа данни за вида, началото и края на прилагането на специалното разузнавателно средство, изготвени ли са веществени доказателствени средства и унищожена ли е събраната чрез него информация.

(8) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2008 г.) Председателите на окръжните или апелативните съдилища, дали разрешения за използване на специални разузнавателни средства, включват в годишните си доклади данни за броя на дадените разрешения и изготвените веществени доказателствени средства.

Чл. 30. (1) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г., доп. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., предишен чл. 30, изм. - ДВ, бр. 109 от 2008 г.) При получаване на резултати извън направеното искане, отнасящи се до компетентността на други органи по чл. 13, ал. 1 или 2, се уведомява незабавно министърът на вътрешните работи или писмено оправомощеният от него заместник-министър на вътрешните работи, съответно председателят на Държавна агенция "Национална сигурност" или писмено оправомощеният от него заместник-председател на Държавна агенция "Национална сигурност", който взема решение за ползването на специалните разузнавателни средства.

(2) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2008 г.) Когато резултатите по ал. 1 се отнасят до заявителя или негов ръководител, министърът на вътрешните работи или писмено оправомощеният от него заместник-министър на вътрешните работи, съответно председателят на Държавна агенция "Национална сигурност" или писмено оправомощеният от него заместник-председател на Държавна агенция "Национална сигурност", изпраща материалите незабавно на главния прокурор или на писмено оправомощения от него заместник главен прокурор.

Чл. 31. (1) (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2006 г., доп. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Веществените доказателствени средства се съхраняват от органите на Министерството на вътрешните работи, съответно от органите на Държавна агенция "Национална сигурност" до образуване на досъдебното производство.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2006 г.) След образуване на досъдебното производство веществените доказателствени средства се съхраняват от съответните органи на съдебната власт.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 109 от 2008 г.) Информацията по чл. 24 и 25, която не се използва за изготвяне на веществени доказателствени средства, независимо дали представлява класифицирана информация, се унищожават от структурите по чл. 13 и чл. 20, ал. 1 в 10-дневен срок от прекратяване на прилагането на специалното разузнавателно средство. Унищожаването се извършва от тричленна комисия в състав, определен от ръководителя на структурата, за което се изготвя протокол.

(4) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2008 г.) Структурата по чл. 20, ал. 1 изпраща на органа по чл. 13, ал. 1 или 2 протокола за унищожаване заедно с мотивираното искане и разрешението за

използване на специални разузнавателни средства в 7-дневен срок. В случаите по чл. 12, ал. 2 се изпраща и писменото съгласие на лицето.

(5) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2008 г.) Органите по чл. 13, ал. 1 или 2 съхраняват протокола за унищожаването по ал. 3, искането и разрешението за прилагане на специалните разузнавателни средства, а в случаите на чл. 12, ал. 2 - и писменото съгласие на лицето.

(6) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2008 г.) Информацията по чл. 25, ал. 3 и 4, необходима за защита на националната сигурност, се съхранява от съответната структура на Държавната агенция "Национална сигурност".

Чл. 32. Резултатите, получени чрез специални разузнавателни средства, не могат да бъдат използвани за друго освен за предотвратяване, разкриване и доказване на престъпления при условията и по реда, посочени в закона.

Чл. 33. Лицата, на които са станали известни факти и сведения за специални разузнавателни средства, използвани при условията и по реда на този закон, както и събраните данни, са длъжни да не ги разгласяват.

Чл. 34. (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г., отм. - ДВ, бр. 109 от 2008 г.)

Глава четвърта.

"а" КОНТРОЛ И НАБЛЮДЕНИЕ НА СПЕЦИАЛНИТЕ РАЗУЗНАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА (НОВА - ДВ, БР. 109 ОТ 2008 Г.)

Чл. 34а. (Нов - ДВ, бр. 109 от 2008 г.) (1) Контрол върху прилагането и използването на специалните разузнавателни средства се осъществява от:

1. министъра на вътрешните работи, когато специалните разузнавателни средства се прилагат и използват от структурите на Министерството на вътрешните работи;

2. председателя на Държавна агенция "Национална сигурност", когато специалните разузнавателни средства се прилагат и използват от структурите на Държавна агенция "Национална сигурност".

(2) Ръководителите на структурите по чл. 20, ал. 1 осъществяват контрол за правомерното прилагане на специални разузнавателни средства.

Чл. 34б. (Нов - ДВ, бр. 109 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 88 от 2009 г.) (1) Народното събрание чрез комисия, определена с правилника за организацията и дейността му, осъществява парламентарен контрол и наблюдение на процедурите по разрешаване, прилагане и използване на специалните разузнавателни средства, съхраняването и унищожаването на получената чрез тях информация, както и за защита на правата и свободите на гражданите срещу незаконосъобразното използване на специални разузнавателни средства.

(2) Комисията по ал. 1 ежегодно до 31 май представя пред Народното събрание доклад за извършената дейност, който съдържа обобщени данни за разрешаването, прилагането и използването на специалните разузнавателни средства, съхраняването и унищожаването на информацията, получена чрез тях, както и за защита на правата и свободите на гражданите срещу незаконосъобразното използване на специални разузнавателни средства.

Чл. 34в. (Нов - ДВ, бр. 109 от 2008 г., отм. - ДВ, бр. 88 от 2009 г.)

Чл. 34г. (Нов - ДВ, бр. 109 от 2008 г., отм. - ДВ, бр. 88 от 2009 г.)

Чл. 34д. (Нов - ДВ, бр. 109 от 2008 г., отм. - ДВ, бр. 88 от 2009 г.)

Чл. 34е. (Нов - ДВ, бр. 109 от 2008 г., отм. - ДВ, бр. 88 от 2009 г.)

Чл. 34ж. (Нов - ДВ, бр. 109 от 2008 г.) (1) (Предишен текст на чл. 34ж, изм. - ДВ, бр. 88 от 2009 г.) За осъществяване на дейността си комисията по чл. 34б има право:

1. да изисква в рамките на своята компетентност информация от органите и структурите по чл. 13, 15 и 20;

2. да проверява редовността на водене на регистрите при органите и структурите по чл. 13, 15 и 20 за тяхната дейност по закона заедно със съхраняваните искания, разрешения и разпореждания по използването и прилагането на специални разузнавателни средства, както и за съхраняването и унищожаването на придобитата чрез тях информация;

3. на достъп до помещенията, в които се съхраняват документите във връзка с използването и прилагането на специални разузнавателни средства, и до помещенията, в които се съхранява и унищожават придобитата чрез тях информация;

4. (изм. - ДВ, бр. 88 от 2009 г.) да прави предложения за подобряване на процедурите по използване и прилагане на специални разузнавателни средства, както и за съхраняване и унищожаване на придобитата чрез тях информация;

5. (отм. - ДВ, бр. 88 от 2009 г.)

(2) (Нова - ДВ, бр. 88 от 2009 г.) При наличие на данни за неправомерно използване и прилагане на специални разузнавателни средства, съответно съхраняване или унищожаване на придобитата чрез тях информация, комисията по чл. 34б сезира органите на прокуратурата и ръководителите на органите и структурите по чл. 13, 15 и 20.

Чл. 34з. (Нов - ДВ, бр. 109 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 88 от 2009 г.) (1) Комисията по чл. 34б уведомява служебно гражданите, когато спрямо тях са били прилагани неправомерно специални разузнавателни средства.

(2) Гражданите не се уведомяват, когато това ще създаде опасност:

1. за постигане на целите по чл. 3 или чл. 4;

2. от разкриване на оперативните способности или техническите средства;

3. за живота или здравето на служителя под прикритие или на неговите възходящи, низходящи, братя, сестри, съпруг или лица, с които се намира в особено близки отношения, когато опасността произтича от възложените задачи.

Глава четвърта.

"б" ИЗПОЛЗВАНЕ И ПРИЛАГАНЕ НА СПЕЦИАЛНИ РАЗУЗНАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА ВЪВ ВРЪЗКА С МЕЖДУНАРОДНОТО СЪТРУДНИЧЕСТВО ПО НАКАЗАТЕЛНОПРАВНИ ВЪПРОСИ (НОВА - ДВ, БР. 88 ОТ 2009 Г.)

Чл. 34и. (Нов - ДВ, бр. 88 от 2009 г.) (1) Специалните разузнавателни средства освен в случаите по чл. 3, ал. 1 могат да се използват и когато това е предвидено в международен договор, влязъл в сила за Република България.

(2) В случаите по ал. 1 специални разузнавателни средства могат да се използват за предотвратяване и разследване на престъпления, които изрично са посочени в международния договор, по силата на който се допуска тяхното използване.

Чл. 34к. (Нов - ДВ, бр. 88 от 2009 г.) (1) В случаите по чл. 34и специалните разузнавателни средства могат да се осигуряват и прилагат и от компетентните органи на чужда държава.

(2) Чуждестранен служител под прикритие има правомощията и може да се използва за постигане на целите по чл. 10в, когато това е предвидено в международен договор, влязъл в сила за Република България, или на принципа на взаимност е сключено споразумение за всеки отделен случай.

Чл. 34л. (Нов - ДВ, бр. 88 от 2009 г.) Специалните разузнавателни средства по реда на тази глава се прилагат за срока, предвиден в Наказателно-процесуалния кодекс.

Чл. 34м. (Нов - ДВ, бр. 88 от 2009 г.) Резултатите, получени чрез специални разузнавателни средства по реда на тази глава, могат да бъдат използвани за целите на международната правна помощ, както и за целите на вътрешното разследване съобразно условията на националното законодателство.

Чл. 34н. (Нов - ДВ, бр. 88 от 2009 г.) (1) При получаване на молба за правна помощ от чужда държава с искане за продължаване на трансгранично наблюдение от територията на други държави на територията на Република България от служители на молещата държава Върховната касационна прокуратура се произнася по молбата и ако я допусне за изпълнение, внася писмено мотивирано искане за разрешение до председателя на Софийския градски съд или до оправомощен от него заместник-председател.

(2) Искането трябва да съдържа:

1. информация за престъплението, за разследването на което се налага извършването на трансграничното наблюдение;

2. данни за лицата, спрямо които ще се извърши трансграничното наблюдение;

3. кои служители ще извършат трансграничното наблюдение;

4. условия, при които ще се извърши трансграничното наблюдение;

5. срока на извършване на трансграничното наблюдение.

(3) Председателят на Софийския градски съд или оправомощен от него заместник-председател незабавно дава писмено разрешение за извършване на трансграничното наблюдение или отказва извършването му, като мотивира своя отказ.

(4) Разрешението се изпраща чрез Върховната касационна прокуратура на компетентните органи на молещата държава, за което се уведомяват компетентните български органи.

Чл. 34о. (Нов - ДВ, бр. 88 от 2009 г.) (1) В спешни случаи на преминаване на българската граница при извършване на трансгранично наблюдение, когато не е било поискано предварително разрешение, служителите на чуждата държава, извършващи наблюдението, могат да го продължат на територията на Република България, когато това е предвидено в международен договор, влязъл в сила за Република България.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2009 г.) Компетентните органи на чуждата държава, чиито служители извършват наблюдението, са длъжни незабавно да уведомят Върховната касационна прокуратура и главния секретар на Министерството на вътрешните работи или оправомощено от него длъжностно лице за това, че границата е била пресечена по време на наблюдението.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2009 г.) След уведомяването по ал. 2 Върховната касационна прокуратура незабавно се произнася дали наблюдението следва да се прекрати и уведомява за това молещата държава и главния секретар на Министерството на вътрешните работи или оправомощено от него длъжностно лице.

(4) Компетентните органи на чуждата държава, чиито служители извършват наблюдението, са длъжни незабавно да изпратят във Върховната касационна прокуратура молба за правна помощ за извършване на трансгранично наблюдение, придружена с мотиви, които обосновават пресичането на границата без предварително разрешение.

(5) След получаване на молбата за правна помощ Върховната касационна прокуратура незабавно се произнася дали следва да бъде допусната за изпълнение. При отказ наблюдението се прекратява незабавно.

(6) При допусната молба Върховната касационна прокуратура незабавно внася писмено мотивирано искане за разрешение до председателя на Софийския градски съд или до оправомощен от него заместник-председател.

(7) Искането трябва да съдържа:

1. информация за престъплението, за разследването на което се налага използването на трансграничното наблюдение;
2. данни за лицата, спрямо които ще се извърши трансграничното наблюдение;
3. обстоятелствата, които обуславят нуждата от спешност;
4. кои служители ще извършат трансграничното наблюдение;
5. условия, при които ще се извърши трансграничното наблюдение;
6. срока на извършване на трансграничното наблюдение.

(8) Председателят на Софийския градски съд или оправомощеният от него заместник-председател е длъжен в срок до пет часа, считано от преминаването на българската граница, да даде писмено разрешение за извършване на трансграничното наблюдение или отказва да даде разрешение, като мотивира своя отказ.

(9) Председателят на Софийския градски съд или оправомощеният от него заместник-председател незабавно изпраща във Върховната касационна прокуратура даденото разрешение.

(10) Когато председателят на Софийския градски съд или оправомощеният от него заместник-председател откаже да даде разрешение, трансграничното наблюдение се прекратява.

(11) Върховната касационна прокуратура уведомява компетентните органи на молещата държава за даденото разрешение и незабавно го изпраща и уведомява служителите, които извършват наблюдението.

Чл. 34п. (Нов - ДВ, бр. 88 от 2009 г.) (1) При прилагането на специални разузнавателни средства по реда на тази глава служителите на компетентните органи на чуждата държава са длъжни:

1. да спазват законодателството на Република България;
2. да спазват указанията на компетентните български органи;
3. да носят документ, който удостоверява, че е дадено съответното разрешение, освен в случаите по чл. 34о;
4. да са в състояние във всеки един момент да докажат, че действат в служебно качество.

(2) При прилагането на специални разузнавателни средства по реда на тази глава не се допуска влизането в жилища и на места, които не са обществено достъпни. Служителите, които извършват наблюдението, нямат право да задържат лицето, което е под наблюдение.

(3) Служителите на компетентните органи на чуждата държава изготвят доклад за извършените от тях на територията на Република България действия незабавно след тяхното извършване.

(4) Докладът по ал. 3 се изпраща на Върховната касационна прокуратура, която го предоставя на председателя на Софийския градски съд или оправомощения от него заместник-председател, дал разрешението за извършване на действията, като той може да поиска личното явяване на съответните служители.

(5) Органите на досъдебното производство и съдът могат да поискат компетентните органи на чуждата държава, чиито служители са извършвали действия по прилагане на специални разузнавателни средства на територията на Република България, да съдействат при провеждане на наказателно производство, когато такова е образувано в резултат на съответните действия, в които те са участвали.

Чл. 34р. (Нов - ДВ, бр. 88 от 2009 г.) За неуредените в тази глава случаи се прилагат общите разпоредби на закона.

Глава пета.

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 35. (1) (Изм. - ДВ, бр. 109 от 2008 г.) За нарушения по този закон, които не съставляват престъпления, се налага глоба в размер от 1000 до 2500 лв.

(2) При повторно нарушение глобата е в размер от 2500 до 5000 лв.

Чл. 36. (Отм. - ДВ, бр. 109 от 2008 г.)

Чл. 37. (1) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г., изм. - ДВ, бр. 109 от 2008 г.) Актовете за установяване на нарушенията по този закон се съставят от лица, писмено оправомощени от министъра на вътрешните работи, съответно от председателя на Държавна агенция "Национална сигурност", а наказателните постановления се издават от министъра на вътрешните работи или писмено оправомощен от него заместник-министър, съответно от председателя на Държавна агенция "Национална сигурност" или писмено оправомощен от него заместник-председател.

(2) Установяването на нарушения, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда, определен в Закона за административните нарушения и наказания.

Заклучителни разпоредби

§ 1. Този закон отменя Закона за специалните разузнавателни средства (обн., ДВ, бр. 30 от 1994 г.; изм., бр. 64 от 1997 г.).

§ 2. (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Изпълнението на закона се възлага на министъра на вътрешните работи и на председателя на Държавна агенция "Национална сигурност", които дават указания по прилагането му съобразно компетентността си.

Законът е приет от XXXVIII Народно събрание на 8 октомври 1997 г. и е подпечатан с държавния печат.

Преходни и Заклучителни разпоредби КЪМ НАКАЗАТЕЛНО-ПРОЦЕСУАЛНИЯ КОДЕКС

(ОБН. - ДВ, БР. 86 ОТ 2005 Г., В СИЛА ОТ 29.04.2006 Г.)

§ 18. Кодексът влиза в сила шест месеца след обнародването му в "Държавен вестник".

Преходни и Заклучителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ "НАЦИОНАЛНА СИГУРНОСТ"

(ОБН. - ДВ, БР. 109 ОТ 2007 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2008 Г.)

§ 44. Законът влиза в сила от 1 януари 2008 г.

Допълнителни разпоредби КЪМ ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА СПЕЦИАЛНИТЕ РАЗУЗНАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА

(ОБН. - ДВ, БР. 109 ОТ 2008 Г.)

§ 22. Навсякъде в закона думите "упълномощеният" и "упълномощения" се заменят съответно с "оправомощеният" и "оправомощения".

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА СПЕЦИАЛНИТЕ
РАЗУЗНАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА**

(ОБН. - ДВ, БР. 109 ОТ 2008 Г.)

§ 24. В тримесечен срок от влизането в сила на този закон Министерският съвет осигурява на Националното бюро и администрацията му необходимите работни помещения и технически средства за осъществяване на дейността им.

**Преходни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА СПЕЦИАЛНИТЕ
РАЗУЗНАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА**

(ОБН. - ДВ, БР. 88 ОТ 2009 Г., ИЗМ. - ДВ, БР. 1 ОТ 2011 Г., В СИЛА ОТ 04.01.2011
Г.)

§ 6. (1) Националното бюро за контрол на специалните разузнавателни средства се закрива.

(2) Активите и пасивите на Националното бюро за контрол на специалните разузнавателни средства преминават към Министерството на правосъдието, а документацията и архивът се предават на Народното събрание.

(3) Трудовите правоотношения на членовете на Националното бюро за контрол на специалните разузнавателни средства и служебните и трудовите правоотношения на служителите от неговата администрация се прекратяват от министъра на правосъдието при условията и по реда на чл. 106, ал. 1, т. 1 от Закона за държавния служител и чл. 328, ал. 1, т. 1 от Кодекса на труда.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2011 г., в сила от 04.01.2011 г.) При прекратяване на трудовите правоотношения членовете на Националното бюро за контрол на специалните разузнавателни средства, подали молба до Висшия съдебен съвет в 14-дневен срок от прекратяването, се възстановяват на заеманата към датата на избора им от Народното събрание в Националното бюро длъжност в органите на съдебната власт. Времето, прекарано на съответната длъжност, се зачита за стаж по чл. 164, ал. 1 - 7 от Закона за съдебната власт.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАТЕЛНО-
ПРОЦЕСУАЛНИЯ КОДЕКС**

(ОБН. - ДВ, БР. 32 ОТ 2010 Г., В СИЛА ОТ 28.05.2010 Г.)

§ 72. Този закон влиза в сила един месец след обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на разпоредбата на § 5, която влиза в сила една година след обнародването на закона в "Държавен вестник".

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА
МИНИСТЕРСТВОТО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ**

(ОБН. - ДВ, БР. 88 ОТ 2010 Г., В СИЛА ОТ 09.11.2010 Г.)

§ 117. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на § 1 - 23, § 25, § 27 - 30, § 32 - 34, § 40, § 41, § 43 - 55, § 63 - 89 и § 91 - 114, които влизат в сила от 1 януари 2011 г.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА СЪДЕБНАТА
ВЛАСТ**

(ОБН. - ДВ, БР. 1 ОТ 2011 Г., В СИЛА ОТ 04.01.2011 Г.)

§ 136. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на § 20, т. 2, който влиза в сила от 1 януари 2010 г., и § 69 относно чл. 196, т. 2, който влиза в сила от 1 март 2011 г.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАТЕЛНО-
ПРОЦЕСУАЛНИЯ КОДЕКС**

(ОБН. - ДВ, БР. 13 ОТ 2011 Г., В СИЛА ОТ 12.08.2011 Г.)

§ 11. Законът влиза в сила 6 месеца след обнародването му в "Държавен вестник".